

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ZIEMI CHEŁMIŃSKIEJ W PODWIESKU
2020/2021

*„ ... wychowanie człowieka, aby umiał nie tylko brać, ale również dawać,
aby był nie tylko z drugim człowiekiem, ale również dla niego”.*

Jan Paweł II – Przemówienie w UNESCO, 2.06.1980r.

Wstęp

Ze zjawiskiem problemów wychowawczych spotykają się rodzice, opiekunowie, a także nauczyciele i wychowawcy. Problemy czy trudności wychowawcze były, są i będą, nie da się ich uniknąć w procesie wychowania młodego człowieka. Jednak często się zdarza tak, że dziecko może poprawnie funkcjonować w rodzinie, a sprawiać problemy wychowawcze w szkole. I odwrotnie. A może być też tak, że zarówno w domu jak i w szkole wykazuje tendencję do stwarzania trudności swoim opiekunom i wychowawcom.

Pojęcie: trudności wychowawcze

Pojęcie problemów/trudności wychowawczych odnosi się zarówno do relacji dziecko-rodzina jak i dziecko-szkoła. Trudności wychowawcze odnoszą się do sposobów zachowania się dziecka. Trudności wychowawcze to takie zachowanie dzieci, które jest niezgodne z przyjętymi normami życia społecznego, równocześnie uporczywe i niepoddające się zwykłym zabiegom wychowawczym. Takie zachowania dzieci najczęściej są spowodowane niesprzyjającymi warunkami życia codziennego i nieodpowiednim kierunkiem wychowania przez opiekunów. Dziecko trudne, to dziecko, które ma trudności z przystosowaniem się do zarówno rodziców jak i wychowawców oraz nauczycieli. Początków takich zachowań można dopatrywać się we wczesnych latach dzieciństwa, jednak w późniejszych latach mogą te zachowania zanikać, osłabić się, ale także i nasilić się. Wszystko to zależy od sytuacji życiowej jak i wychowawczej dziecka.

Przyczyny trudności wychowawczych

Przyczyny problemów wychowawczych można podzielić na:

- tkwiące w środowisku rodzinnym.
- tkwiące w środowisku szkolnym.
- tkwiące w dziecku.

Przyczyny tkwiące w środowisku rodzinnym

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna pokazuje dziecku już od samego początku poprzez proces wychowania jakie są normy przyjęte w środowisku, wpaja mu na ogół przyjęte nawyki i sposoby zachowania w różnych sytuacjach. To rodzina ma za zadanie wychowywać, uczyć, wspierać i pomagać pokonywać trudności wszystko po to, aby m.in. dziecko nie ulegało na różnych etapach życia niekorzystnym wpływom z zewnątrz. Do przyczyn problemów wychowawczych tkwiących w środowisku rodzinnym zaliczyć można:

1. Warunki materialne rodziny, czyli to, co rodzina może zapewnić dziecku w sposób materialny, np. książki, ubrania, jedzenie. Kluczową sprawą jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka (tj. potrzeba jedzenia, potrzeba snu), które mają znaczenie dla jego rozwoju psychicznego. Niezaspokojone potrzeby np. jedzenia sprawia, że dziecko ma problemy z nauką, trudno mu się skoncentrować na lekcjach, gorzej przyswaja wiedzę, kłopoty z pamięcią. W trudnych warunkach materialnych rodziny także może łatwiej dochodzić do konfliktów, tym samym rodzic może nerwową atmosferę wśród członków rodziny.

2. Nieprawidłowe postawy rodziców, które mają ogromne znaczenie na powstawanie trudności wychowawczych. Ziemska zwraca uwagę na kilka niewłaściwych postaw rodzicielskich:

- odrzucająca
- unikająca
- nadmiernie ochraniająca
- nadmiernie wymagająca

3. Błędne metody wychowawcze - najczęściej bywa tak, że jeden rodzic jest tym złym i wymagającym, a drugi tym dobrym i pobłażliwym. W obecności obojga rodziców dziecko postępuje tak jak karze rodzic, do którego dziecko odczuwa największy strach. Rodzice także często są niekonsekwentni w swoich zachowaniach względem dziecka, np. za takie samo przewinienie raz od dziecka nie zostają wyciągnięte konsekwencje, a za drugim razem już tak, co powoduje, że dziecko otrzymuje sprzeczne sygnały od rodziców.

Stosowanie samych kar przy braku nagradzania, brak uzgodnienia wśród rodziców sposobów karania oraz nagradzania. Wszystkie te zachowania prowadzą do powstawania trudności wychowawczych.

4. Rodzina niewydolna wychowawczo - niewydolność rodziców przejawia się brakiem zaradności życiowej, nie są w stanie sprostać obowiązkom wychowawczym. Prowadzi to do tego, że dziecko w takiej rodzinie nie posiada poprawnego wzorca ani autorytetu do naśladowania. Staje się szybko samodzielne, przy braku kontroli ze strony rodziców.

5. Rodzina z problemem alkoholowym - alkoholizm w rodzinie ma ogromnie negatywny wpływ na rozwój dziecka, które żyje w ciągłym strachu, przeświadczeniu, że tego rodzica należy unikać. Rodzic pokazuje swoją postawą negatywne wzorce zachowań, używając przy tym wulgarnego języka, dopuszczając się kradzieży, często stosując przemoc wobec współmałżonka i dzieci.

6. Nieprawidłowa organizacja życia rodzinnego- w takiej rodzinie dziecko doświadcza dezorganizacji w postaci braku ustalonych praw i obowiązków nie tylko wobec niego samego ale także całej rodziny, brak ustalonych pór posiłków, wyznaczonych godzin snu, brak kontroli ze strony opiekunów wykorzystywanego przez dziecko czasu wolnego. W ten sposób dzieci nie uczą się przestrzegania obowiązujących norm.

Przyczyny tkwiące w środowisku szkolnym:

1. Przeładowane programy nauczania, które utrudniają pracę nauczyciela. W ten sposób nauczyciel nie ma możliwości skupiać się na potrzebach, zainteresowaniach czy predyspozycjach uczniów, a skupia się na planowym i terminowym zrealizowaniu programu nauczania.

2. Osobowość nauczyciela: wśród cech, które ułatwiają pracę wychowawczą dobrego wymieniać należy, m.in. życzliwość, sprawiedliwość, zaangażowanie, a także demokratyczny styl kierowania oraz umiejętność komunikowania się z uczniami. Utrudniać z kolei może nadawanie uczniom etykiet, np. „uczeń trudny, leniwy”, zaniżanie oczekiwań wobec uczniów oraz nie znajomość ich sytuacji życiowych, a także brak umiejętności wyrabiania w uczniach pozytywnej postawy do nauki.

3. Współpraca na linii szkoła – dom rodzinny ucznia: współpraca z rodzicami pozwoli na lepsze kształtowanie odpowiednich postaw w dzieciach, a także wpłynie pozytywnie na rozwój osobowości.

Przyczyny tkwiące w dziecku:

1. czynniki genetyczne, czyli mogą być to np. chromosomopatie, które mają związek m.in. z wiekiem rodziców, przebytymi przez nich chorobami.

2. uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego, mogą mieć związek z patologią ciąży. Uszkodzenie układu nerwowego może być wynikiem urazów czaszki, wstrząsów mózgu, zapaleniem opon mózgowych, bądź niedotlenieniem mózgu.

3. obniżony poziom sprawności umysłowej, który może mieć związek z chorobą, która towarzyszy dziecku od samego początku, jako wynik wczesnodziecięcych urazów czaszkowo-mózgowych, mogą być to również zaniedbania od wczesnych lat życia dziecka.

4. zaburzenia somatyczne (chorobowe), choroby przewlekłe, które utrudniają dziecku normalne funkcjonowanie, co pociąga za sobą szereg różnych często nieakceptowanych zachowań dziecka, które może nie radzić sobie np. w nauce szkolnej z powodu choroby, ale poszukuje uznania, akceptacji w oczach kolegów oraz przynależności do grupy poprzez zachowania wychodzące poza przyjętą normę.

W zależności od etapu szkolnego w jakim dane dziecko się obecnie znajduje, od tego będzie uzależnione pojawianie się różnych problemów wychowawczych. Oczywiście dodatkowy wpływ ma środowisko społeczne, jednak trudności są zmienne i uzależnione od wieku dziecka. Trudności wychowawcze u dzieci szkolnych najczęściej występują jako:

- brak zainteresowania nauką;
- agresja fizyczna (np. przepychanie się, bójki, uderzenia, kopanie) i słowna (np. wyzwianie kolegów, zastraszanie);
- lekceważenie i niewykonywanie poleceń nauczyciela;
- nadmierna ruchliwość;
- złośliwość, hałaśliwość;
- wagary i ucieczki;
- nieumiejętność rozwiązywania sytuacji problemowych;
- kradzieże;
- kłamstwa;
- niszczenie mienia zarówno na terenie szkoły jak i poza nią;
- płaczliwość;

- palenie papierosów, pierwsze próby sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne (dzieci w starszym wieku szkolnym).

Jak poradzić sobie z problemami wychowawczymi?

Na samym początku należy zacząć od sprawdzenia skąd się biorą owe trudności i problemy wychowawcze, ponieważ nie każdą przyczynę można rozwiązać w ten sam sposób. Czasami wystarczy zmienić metody wychowawcze, być bardziej konsekwentny i stałym w wymierzaniu kar i nagród. Niekiedy wystarczy spróbować zmienić swoją postawę na bardziej wspierającą dziecko, dającą mu w ten sposób poczucie bezpieczeństwa i możliwość popełniania błędów, tak aby miało sposobność uczenia się poprzez doświadczenie. Jeżeli skorygowanie metod wychowawczych oraz postaw nie przyniosą spodziewanych rezultatów a współpraca ze szkołą bywa niesatysfakcjonująca i dziecko w dalszym ciągu stwarza problemy wychowawcze, można wtedy sięgnąć porady specjalisty, najczęściej psychologa. Specjalista pomoże zidentyfikować problemy i zmierzyć się z nimi w sposób konstruktywny, tak aby przyniosły te starania i zmiany oczekiwane efekty. Dodatkowo aby wzmocnić i ugruntować swoją wiedzę można także sięgnąć po literaturę fachową z dziedziny pedagogiki i psychologii, która porusza temat trudnych zachowań dzieci i problemów wychowawczych.

Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole.

Ocena sytuacji wychowawczej szkole została dokonana na podstawie analiz sytuacji wychowawczej w poszczególnych oddziałach (analizy przeprowadzane są dwa razy w roku szkolnym i stanowią oddzielne dokumenty), analiz zapisów w oddziałowych zeszytach uwag, sprawozdań z działań wychowawców, sprawozdań z pracy pedagoga oraz psychologa, sprawozdań nauczycielskiego zespołu ds. wychowawczych, sprawozdań z organizacji czasu wolnego uczniów, informacji od rodziców, pracowników niepedagogicznych szkoły, bieżących obserwacji.

Pod uwagę wzięto następujące obszary:

- zaangażowanie uczniów w życie klasy i szkoły,
- występujące w klasie problemy wychowawcze i ich skalę (niska motywacja do nauki, niska frekwencja na zajęciach, brak koncentracji na zajęciach, nieusprawiedliwione nieobecności, nieprzygotowywanie się do zajęć, agresja wobec innych, uleganie nałogom, niszczenie mienia, używanie wulgaryzmów, niska kultura osobista),
- znajomość problemów rodzinnych uczniów (np. nadużywanie alkoholu przez rodzica, konflikty z prawem, brak właściwej opieki nad dzieckiem),

- stosowane przez wychowawców formy współpracy z rodzicami,
- ocena stopnia realizacji zamierzeń wychowawczych.

Najczęściej pojawiającymi się problemami są: nieodpowiednie/niewłaściwe zachowanie podczas zajęć edukacyjnych, niewywiązywanie się z obowiązków ucznia (brak podpisów rodziców, przyborów, zadań domowych itp.), zły stosunek i nieodpowiednie zachowanie względem kolegów, lekceważący/arogancki stosunek do nauczyciela, używanie wulgarnego słownictwa, nieprzestrzeganie zapisów statutu i regulaminu szkoły, sporadycznie: palenie papierosów oraz wagary (pojedynczy uczniowie).

I Główne założenia programu

II Podstawy prawne

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r., poz. 1148)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72

Konwencja o Prawach Dziecka - art.3, art. 19, art. 33

Ustawa o Systemie Oświaty art.1, 4, 5, 22, 33, 34a, 40 (Dz.U. z 2019 r. poz.1481)

Karta Nauczyciela art. 6 (Dz.U. z 2018 r. poz. 967)

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020

Statut szkoły

III Misja szkoły

Szkoła nasza promuje system wartości respektujący: dobro, prawdę i poszanowanie dla drugiego człowieka. Zapewnia dzieciom bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i dobra atmosferę. Dbą o rekreacje i rozrywkę.

IV Wizja szkoły

- Tworzymy w szkole optymalne warunki nauki, wychowania i opieki.
- Wychowujemy człowieka, który potrafi odróżniać dobro od zła, czuje się odpowiedzialny za siebie i innych.
- Kształtujemy u wychowanków postawy zgodne z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni wobec ludzi wszystkich ras, narodów i światopoglądów.
- Umożliwiamy odkrywanie i rozwijanie zainteresowań, dzięki którym uczeń sprosta wymaganiom dorosłego życia.
- Wpajamy zasady patriotyzmu; rozbudzamy przynależność do regionu, kraju, Europy.
- Wspieramy partnerstwo między uczniami i nauczycielami, między społecznością lokalną i szkolną.
- Kształcimy postawy proekologiczne.
- Propagujemy zdrowy styl życia.

V Zadania „Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego”.

Zgodnie ze wytycznymi działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

VI Cele ogólne programu

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

VII Cele szczegółowe programu.

Uczeń:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- jest odpowiedzialny,
- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach)
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- kieruje się miłością do ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

VIII Model absolwenta szkoły.

Absolwenta naszej szkoły cechuje:

- kultura osobista;
- obowiązkowość i odpowiedzialność za siebie i najbliższe otoczenie;
- tolerancja i szacunek wobec innych;
- wrażliwość na krzywdę i potrzeby drugiego człowieka;
- szacunek dla rodziny i umiejętność budowania więzi rodzinnych;
- zdolność do samodzielnego myślenia i działania, kreowania nowej rzeczywistości;
- szacunek dla tradycji, znajomość historii, kultury własnego regionu i kraju;
- umiejętność obcowania z przyrodą, szacunek dla przyrody, odkrywanie jej piękna;
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych;
- umiejętność zdrowego i efektywnego spędzania czasu wolnego;
- szanowanie zdrowia, życia swojego i innych.

IX Kryteria efektywności.

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Nauczyciel:

Wszyscy nauczyciele realizują „Program Wychowawczo – Profilaktyczny”, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

X Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

Dyrektor szkoły:

1. Dąży do współpracy Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego w procesie profilaktyki.
2. Zna osoby i instytucje pracującymi na rzecz dzieci i rodziny.

3. Planuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki.
4. Analizuje możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu.
5. Ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu (współpraca z gronem pedagogicznym, pedagogiem i specjalistami spoza szkoły).
6. Kontroluje realizację programu profilaktyki w szkole i dba o właściwy podział obowiązków w jego ramach o raz o systematyczne dokumentowanie jego realizacji (wpisy w dziennikach).
7. Zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły.
8. Podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy nie przestrzegają statutu szkoły.
9. Motywuje nauczycieli do organizowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.
10. Dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających poprzez:
 - a) wprowadzenie całkowitego zakazu posiadania narkotyków w szkole i wokół niej oraz ich używania;
 - b) wprowadzenie całkowitego zakazu picia alkoholu w szkole i wokół niej;
 - c) wprowadzenie całkowitego zakazu palenia papierosów w szkole i wokół niej;
 - d) zabezpieczenie szkoły tak, aby osoby obce nie mogły wchodzić do szkoły;
 - e) nadzoruje kontrolę boiska, toalet (dyżury nauczycieli);
11. Sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel - uczeń, między uczniami oraz nauczyciel - rodzic.
12. Wspiera finansowo działania profilaktyczne na miarę możliwości szkoły.

Pedagog szkolny:

1. Prowadzi diagnozę zagrożeń młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim.
2. Informuje Radę Pedagogiczną o sytuacji wychowawczej w szkole i zagrożeniach oraz o problemach młodzieży.
4. Prowadzi pedagogizację rodziców dotyczącą adaptacji klas profilaktyki uzależnień i komunikacji.
5. Prowadzi spotkania w klasach.
6. Zaprasza ekspertów spoza szkoły na zajęcia, spotkania.

7. Dbą o promocję zdrowego stylu życia, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
8. Współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dzieci, tj.: Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy.
9. Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów i organizuje pomoc materialną.
10. Propaguje treści i programy profilaktyczne.
11. Systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyk i oraz pomocy uczniom.
12. Współpracuje z rodzicami poprzez:
 - a) indywidualne spotkania i konsultacje;
 - b) zajęcia pedagogizacji rodziców;
 - c) informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.
13. Czuwa nad realizacją zaleceń PPP przez nauczycieli wobec uczniów posiadających opinię lub orzeczenie.

Nauczyciele:

1. Poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zagrożeń młodzieży, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów.
2. Znają plan wychowawczo-profilaktyczny szkoły i uwzględniają go w swoich przedmiotach, planach wychowawcy klasy.
3. Starają się wprowadzać program wychowawczo - profilaktyczny dla uczniów i rodziców.
4. Uważnie obserwują swoich uczniów i reagują na pierwsze niepokojące objawy.
5. Znają środowisko rodzinne uczniów.
6. Utrzymują stały kontakt z rodzicami, pedagogiem i informuje ich o wynikach nauce i sytuacji wychowawczej (palenie, picie, agresywne zachowanie, wagary, oceny niedostateczne).
7. Prowadzą "pedagogizację" rodziców i współpracują z nimi w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego.
8. Współpracują z pedagogiem przy podejmowaniu działań o charakterze interwencyjnym.

Rodzice:

1. Uczestniczą we wszystkich spotkaniach organizowanych przez szkołę.
2. Reagują na każde wezwanie do szkoły.
3. Uchwalają program wychowawczo-profilaktyczny szkoły we współpracy z radą pedagogiczną i samorządem uczniowskim i wyrażają opinię nt. jego realizacji.
4. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.
5. Uczestniczą w pedagogizacji i programach wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do rodziców.
6. Włączają się aktywnie w życie klasy poprzez: np. udział w imprezach klasowych i szkolnych oraz wycieczkach klasowych.
7. Zdobywają wiedzę na temat środków odurzających, potrafią rozpoznawać sygnały ostrzegawcze.
8. Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

Pielegniarka szkolna:

1. Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji.
2. Wzywa pogotowie ratunkowe, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
3. Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.
4. Współpracuje z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej lub gdy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.
5. Prowadzi zajęcia z uczniami nt. zdrowego stylu życia, higieny osobistej oraz zdrowych nawyków żywieniowych.

XI Obszary działań.

Obszar I: *Adaptacja uczniów do warunków szkolnych.*

Obszar II: *Rozwój intelektualny ucznia.*

Obszar III: *Zachowania nieakceptowane społecznie.*

Obszar IV: *Profilaktyka zagrożeń.*

Obszar V: *Promocja zdrowego stylu życia.*

Obszar VI: *Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.*

XII Zadania w zakresie profilaktyki.

Zadania nauczycieli

- Zwracanie podczas dyżurów - szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, szatnie, schody, itp.
- Punktualne rozpoczynanie dyżurów przed lekcjami, uczniowie w czasie zajęć nie pozostają bez opieki nauczyciela w klasie.
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.
- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów czy niszczenia mienia.
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
- Dawanie przykładów sumiennosci, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Dążenie do dalszej poprawy bezpieczeństwa w szkole, reagowanie na akty agresji i przemocy oraz konsekwentne egzekwowanie prawa szkolnego.

Zadania wychowawców klasowych

- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych - uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły.
- Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów - godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.).
- Współpraca z rodziną - inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, wywiadówki profilaktyczne.
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu, spożywania substancji psychoaktywnych, rozwijania umiejętności interpersonalnych.
- Organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce.
- Kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości estetykę klasy, szkoły i otoczenia.
- Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci.
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania pedagoga szkolnego

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

- Organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza.
- Pedagogizacja rodziców.
- Prowadzenie zajęć relaksacyjnych, treningów interpersonalnych, zajęć psychoedukacyjnych.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych.
- Systematyczna współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami, udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych.

Zadania pielęgniarki szkolnej

- Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów i ich rodziców.
- Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci, promowanie tolerancji dla sprawnych inaczej oraz propagowanie zachowań sprzyjających ich bezpieczeństwu.
- Uczestnictwo w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia.
- Wdrażanie elementów profilaktyki prozdrowotnej na radach pedagogicznych i zebraniach szkolnych z rodzicami.
- Informowanie o akcjach, konkursach i innych formach działań na rzecz zdrowia.

Zadania rodziców

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązki szkolne.
- W celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym, psychologiem bądź dyrektorem.
- Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

XIII Metody i formy realizacji programu.

Realizacja programu odbywać się będzie w ramach:

- zajęć godziny do dyspozycji wychowawcy klasy
- zajęć pozalekcyjnych z wychowawcą
- zajęć wychowania do życia w rodzinie
- zajęć prowadzonych przez pedagoga, pielęgniarkę szkolną oraz doradcę zawodowego
- zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych

- intencjonalnych i okazjonalnych spotkań z rodzicami uczniów w szkole i ich domach
- w ramach edukacji pedagogicznej (pedagogizacja rodziców)
- imprez organizowanych na terenie szkoły
- imprez charytatywnych

Formy pracy:

- oddziaływanie werbalne (rozmowy, pogadanki, wykład)
- dyskusje tematyczne (dzielenie się doświadczeniami), wskazanie postaw (wzorców) pozytywnych
- zajęcia grupowe, zespołowe
- warsztaty
- projekty edukacyjne
- debaty
- konkursy tematyczne

XIV Formy realizacji „Szkolnego Programu wychowawczo - profilaktycznego

Obszar I: ADAPTACJA UCZNIÓW DO WARUNKÓW SZKOLNYCH		
Cel: Przyjazna adaptacja dziecka w szkole.		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji.	1. Częste rozmowy z rodzicami i uczniami. 2. Zorganizowanie spotkania z pedagogiem i psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chełmnie. 3. Przeprowadzenie lekcji otwartej dla rodziców. 4. Organizacja dyżurów psychologa z PPP.	Wychowawcy, pedagog szkolny Pedagog szkolny Nauczyciele klas I-III
Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami domowymi a szkolnymi.	1. Dominacja na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych. 2. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole.	Nauczyciele klasy I oraz oddziału przedszkolnego

Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów wszystkich razem i każdego z osobna. 2. Otoczenie uczniów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych. 3. Wycieczka po szkole : zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora, biblioteka, sala gimnastyczna, stołówka. 4. Uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa młodszym uczniom. 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Nauczyciele dyżurujący</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy starszych klas</p>
Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad. 	<p>Nauczyciele uczący</p>

Obszar II : ROZWÓJ INTELEKTUALNY UCZNIĄ

Cel: Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Praca z uczniem osiągającym wysokie wyniki w nauce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do konkursów, konkursów przedmiotowych. 2. Prowadzenie kół zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych. 3. Różnicowanie zadań na lekcji. 4. Uczniowie jako asystenci, pomoc koleżeńska. 5. Konsultacje indywidualne. 	<p>Nauczyciele uczący, wychowawcy</p>
Praca z uczniem mającym trudności w nauce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Zwiększanie motywacji do nauki. 3. Prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych. 2. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 	<p>Nauczyciele uczący</p>

	<p>3. Odrabianie zadań domowych w czasie zajęć świetlicowych.</p> <p>4. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów.</p> <p>5. Indywidualna opieka pedagoga szkolnego, psychologa.</p>	Pedagog, psycholog
Praca z uczniem z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<p>1. Współpraca z pedagogiem, psychologiem i PPP</p> <p>2. Integracja międzyklasowa</p> <p>3. Udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych</p>	Nauczyciele uczący

Obszar III: ZACHOWANIA NIEAKCEPTOWANE SPOŁECZNIE

Cel: Ograniczenie i eliminowanie zachowań agresywnych wśród uczniów

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Przeciwdziałanie agresji i przemocy.	<p>1. Organizowanie spotkań z udziałem psychologa i pedagoga z PPP dla uczniów i rodziców.</p> <p>2. Organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią.</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresywnych zachowań.</p> <p>4. Zapoznanie uczniów i rodziców ze skutkami karnymi stosowania przemocy.</p> <p>5. Konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne.</p> <p>6. Zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych.</p>	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny, psycholog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>

	<p>7. Zorganizowanie zajęć promujących postawę asertywną.</p> <p>8. Zorganizowanie Dnia bez przemocy.</p> <p>9. Współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę.</p> <p>10. Spotkanie z przedstawicielami policji.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Pedagog szkolny</p>
Wyeliminowanie agresji słownej	<p>1. Szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw.</p> <p>2. Odnotowywanie w zeszytach uwag tego typu zachowań i informowanie wychowawców.</p> <p>3. W przypadku wystąpienia agresji słownej postępowanie zgodne ze strategiami przewidzianymi na takie sytuacje.</p>	Wszyscy nauczyciele
Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<p>1. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji).</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Pedagog szkolny, psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>

Obszar IV: PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Cel: Zapobieganie nałogom i uzależnieniom wśród uczniów

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Ukazywanie negatywnego wpływu przemocy i wulgaryzmów w środkach przekazu i	1. Uświadomienie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko czyta, ogląda, w jakie gry komputerowe gra.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny

<p>grach komputerowych na postawy społeczne uczniów</p>	<p>2. Ukazywanie negatywnego wpływu uzależnień od telewizji i komputera.</p> <p>3. Kształtowanie wiedzy na temat zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z mediów.</p> <p>4. Prelekcje dotyczące cyberprzemocy.</p> <p>5. Zorganizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu.</p> <p>6. Prezentacje gazetek ściennych o tematyce profilaktycznej.</p>	
<p>Prowadzenie systematycznych działań informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (narkotyki, dopalacze, papierosy, alkohol)</p>	<p>1. Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach stosowania używek.</p> <p>2. Organizowanie zajęć edukacyjnych oraz prelekcji na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu oraz papierosów.</p> <p>3. Spotkanie z osobą, która była osobą uzależnioną.</p> <p>4. Realizowanie programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Uzależnieniom behawioralnym mówię – STOP!”</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw asertywnych.</p>	<p>1. Doskonalenie technik asertywnych – umiejętność mówienia NIE.</p> <p>2. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny</p>
<p>Współpraca z instytucjami wspierającymi</p>	<p>1. Współpraca z Komendą Policji w Chełmnie.</p> <p>2. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w Chełmnie.</p> <p>3. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chełmnie.</p> <p>4. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>	<p>Koordinacja: dyrektor szkoły</p>

	<p>5. Współpraca Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</p> <p>6. Współpraca z Urzędem Gminy Chełmno.</p> <p>7. Współpraca z Parafią pod wezwaniem NMP we Wielkich Łunawach oraz NSPJ w Górnych Wymiarach.</p> <p>8. Współpraca z Sądem Rejonowym w Chełmnie.</p> <p>9. Współpraca ze schroniskiem dla zwierząt w Świeciu.</p> <p>10. Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chełmnie.</p> <p>11. Współpraca z Muzeum Ziemi Chełmińskiej oraz Biblioteką Miejską w Świeciu.</p>	
--	---	--

Obszar V: PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Cel: Propagowanie zdrowego trybu życia i odżywiania.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Przekazanie wiedzy o zdrowym odżywianiu się	<p>1. Realizowanie na zajęciach lekcyjnych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się.</p> <p>2. Przygotowywanie zdrowych surówek i sałatek na zajęciach lekcyjnych.</p> <p>3. Organizacja „śniadanie na trawie”.</p> <p>4. Obchody Dnia Zdrowia.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>pielęgniarka szkolna</p>
Promocja szkolnych i pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego	<p>1. Prowadzenie kółek zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>2. Organizowanie wycieczek szkolnych.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p>

	<p>3. Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>4. Spotkania integracyjne klas z wychowawcą.</p>	
<p>Wdrażanie do przestrzegania higieny osobistej.</p>	<p>1. Pogadanki z dziećmi na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dojrzewania płciowego • problemów okresu dojrzewania • higieny osobistej • dostosowania stroju do okoliczności <p>2. Wskazywanie potrzeby dbałości o swój wygląd i estetykę</p> <p>(spotkania i rozmowy z pielęgniarką szkolną, wychowawcą, nauczycielem podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie).</p>	<p>Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, Pedagog szkolny,</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p>

Obszar VI: WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE:

Cel: Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
<p>Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej</p>	<p>1. Udział w apelach z okazji rocznic i świąt państwowych np. apel z okazji Święta Niepodległości.</p> <p>2. Organizowanie wyjazdów do Muzeum Ziemi Chełmińskiej.</p> <p>3. Poznawanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku (przypominanie o odpowiednim zachowaniu w czasie hymnu).</p> <p>4. Poznawanie historii Polski, regionu.</p> <p>5. Udział w konkursach historycznych</p>	<p>Wszyscy nauczyciele wychowawcy</p>

Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły	1. Udział i współtworzenie imprez szkolnych jak: „Święto Patronki Szkoły”, „Pasowanie pierwszoklasistów”, „Jasełka”, „Święto Rodziny”. 2. Organizacja konkursów związanych z patronem szkoły. 4. Udział w akcjach charytatywnych jak: Góra grosza, Zbiórka baterii, akcja na rzecz potrzebujących seniorów.	Wszyscy nauczyciele Nauczyciele historii Opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu
--	---	--

Obszar VII: WYCHOWAWNIE EKOLOGICZNE

Cel: Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	1. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 2. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka – pogadanki tematyczne. 3. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną (spotkanie z leśniczym, współpraca z Nadleśnictwem Jamy. 4. Praca koła ekologicznego i przyrodniczego. 5. Organizowanie zajęć w terenie. 6. Udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi. 7. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.	Nauczyciel biologii, opiekun koła ekologicznego, Wychowawcy klas, Wszyscy nauczyciele

XV EWALUACJA

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty będą poddawane systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne od uczniów, rodziców, nauczycieli dotyczące realizowanych treści posłużą doskonaleniu pracy i wyciągnięciu wniosków na przyszłość .

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów
- obserwacja postępów w nauce
- frekwencja udziału w zajęciach szkolnych
- udział w konkursach

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta
- obserwacja
- analiza dokumentacji
- wywiad
- dokumentacja fotograficzna
- kronika szkoły

„Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny” stanowi załącznik do Uchwały Rady Rodziców Nr 1/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r.

Podwiesk, 31 sierpnia 2020 r.